

Příklady na procvičení z Lineární algebry 1 (ZS 2021/2022):

(13) Lineární zobrazení – obraz, jádro a isomorfismus

Cv. 1. Rozhodněte, zda zobrazení $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ dané předpisem

$$f(x, y, z) = (x + y - 2z, y - z, x - y)^T$$

je isomorfismem \mathbb{R}^3 na sebe sama (takzvaným automorfismem).

Cv. 2. Mějme lineární zobrazení $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ zadané obrazem báze B :

$$f(2, 1, 1) = (1, 2, 3)^T,$$

$$f(1, 3, 5) = (3, 2, 1)^T,$$

$$f(7, 1, 4) = (1, 1, 1)^T.$$

Rozhodněte a dokažte zda je zobrazení:

- (a) prosté – pokud není, nalezněte dva různé vektory $u, v \in \mathbb{R}^3$, že $f(u) = f(v)$,
- (b) na – pokud není, nalezněte vektor, který nemá předobraz, tedy $u \in \mathbb{R}^3$ takový, že pro všechna $v \in \mathbb{R}^3$ platí $f(v) \neq u$.

Určete dimenzi a bázi obrazu a jádra zobrazení f .

Cv. 3. Nechť $f: U \rightarrow V$ a $g: V \rightarrow W$ jsou isomorfismy vektorových prostorů. Dokažte, že jejich složení $g \circ f: U \rightarrow W$ je také isomorfismus vektorových prostorů. Speciálně ukažte, že:

- (a) Jsou-li f, g prostá, pak $g \circ f$ je prosté.
- (b) Jsou-li f, g na, pak $g \circ f$ je na.

Cv. 4. Rozhodněte, zda jsou následující dvojice vektorových prostorů isomorfní:

- (a) $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ a \mathbb{R}^4 ,
- (b) \mathbb{R}^4 a \mathcal{P}^3 (prostor reálných polynomů stupně nejvýš tři),
- (c) $\mathbb{R}^{m \times n}$ a $\mathbb{R}^{n \times m}$,
- (d) \mathbb{R}^n nad \mathbb{R} a \mathbb{C}^n nad \mathbb{R} ,
- (e) \mathbb{R}^2 a $\{v \in \mathbb{R}^4 \mid x_1 + x_2 = x_3 + x_4 = 0\}$,
- (f) prostor všech reálných polynomů a prostor všech reálných posloupností,
- (g) \mathbb{R}^4 a prostor všech lineárních zobrazení $f: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}$.

Cv. 5. Pro lineární zobrazení $f: \mathbb{R}^{2 \times 2} \rightarrow \mathbb{R}^{2 \times 2}$ dané předpisem $A \mapsto A - A^T$ rozhodněte které z daných vektorů patří do jádra a které do obrazu f :

(a)

$$I_2,$$

(b)

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix},$$

(c)

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix},$$

(d)

$$\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}.$$

Cv. 6. Uvažujme lineární zobrazení $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$. Označme lineární zobrazení $f^1 = f$, $f^2 = f \circ f, \dots, f^n = f \circ f^{n-1}$. Dokažte, že $\text{Ker}(f^n) \subseteq \text{Ker}(f^{n+1})$.

Cv. 7. Rozhodněte a dokažte, zda je lineární zobrazení prosté a zda je na:

(a) $f: \mathbb{R}^{2 \times 2} \rightarrow \mathbb{R}^3$ dané předpisem $f \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = (a + b + c, a + b, a)^T$,

(b) $f: \mathbb{R}^{2 \times 2} \rightarrow \mathbb{R}^4$ dané předpisem $f \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} = (a + b + c + d, a + b + c, a + b, a)^T$,

(c) $f: \mathcal{P}^2 \rightarrow \mathbb{R}^4$ dané předpisem $f(ax^2 + bx + c) = (a + b, 2b - c, a - b + c, a + b)^T$,

(d) $f: \mathcal{P}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ dané předpisem $f(ax^2 + bx + c) = (a + b, 2b - c, a - b + c)^T$,

(e) $f: \mathcal{P}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ dané předpisem $f(ax^2 + bx + c) = (a + b, 2b - c, a - b + 2c)^T$,

Cv. 8. Dokažte, že pro všechny matice $A \in \mathbb{R}^{n \times p}$, $B \in \mathbb{R}^{p \times n}$ platí

$$\dim(\text{Ker}(A) \cap \mathcal{S}(B)) = \text{rank}(B) - \text{rank}(AB).$$